

ninger til mig og rettede en Opfordring til mig, idet han henviste til en Tale, jeg havde holdt her i Tinget den 30. Marts i Fjor ved Behandlingen af det lille Lovforslag om Skolefrihed. Det ærede Medlem opfordrede mig nemlig under Henvi- sning til denne Tale til at støtte ham i hans Krav om, at Statstilskuddet til Latin- skolerne eller de højere Skoler i Køben- havn, Frederiksberg og Gentofte Kom- muner blev bevaret eller forøget. Da det ærede Medlem fra Kolding rettede denne Opfordring til mig, gik det mig, som det er gaaet mig før, naar det ærede Medlem har talt ved Finanslovens første Behand- ling; jeg har maattet undre mig over — ja, der er jo et gammelt Ord, der siger, hvad en svensk Statsmand udtalte om den ringe Indsigt, hvormed Staterne blev styret, men jeg maa undre mig over den ringe Indsigt, og jeg kan tilføje: Flid og Viden, hvormed visse Medlemmer udarbej- der deres Finanslovtaler. Thi det ærede Medlem fra Kolding har dog vidst, at jeg har holdt denne Tale, og har maattet se den efter, thi han kunde nævne Datoen, den 30. Marts i Fjor, men det ærede Med- lem maa ikke have gjort sig den ringe Ulejlighed at læse Talen igennem. Hvis det ærede Medlem ikke kunde huske, hvad jeg den Gang sagde, kunde han dog have læst det igennem; det er dog det mindste, man kan kræve af en Folketingsmand, som vil fremsætte en saadan Opfordring her i Tinget. Men den Smule Ulejlighed kan det ærede Medlem ikke have gjort sig, for i den nævnte Tale er jeg netop inde paa Spørgsmaalet om Statstilskud til den private Skole, netop ogsaa inde paa Spørgsmaalet om Statstilskud til den saakaldte Latinskolering i Køben- havn og Omegn, og derom sagde jeg ifølge Folketingstidende for i Fjor Spalte 4242 følgende: „Jeg maa dog hertil bemærke, at selve denne Tanke om Tilskud, men navn- lig ogsaa om Statstilskud til den frie Skole — og her tænker jeg særlig paa den grundtvigske Friskole — i sig selv ikke er det ideelle Friskolekrav. Kristen Kold og de gamle Friskole- og Højskolemænd var ingenlunde begejstrede Tilhængere deraf, idet de mente, at med Statstilskud fulgte Statstilsyn og Statsafhængighed, og det, de vilde, var netop den fuldkomne Frihed. Kristen Kold maatte ganske vist bede om Tilskud baade fra private og fra det of- fentlige, men saa snart han kunde, gav han Afkald derpaa, og det var i det hele Aanden i den gamle Friskole- og Højskole- verden fra 60-erne og 70-erne, at man var

meget betænkelig ved Statstilskud. Jeg vil sige her med Hensyn til Statstilskuddet, at nægtes kan det ikke, at efter at man er kommet ind paa den Vej, har man oftere været Vidne til Statstilskud til den private Skole, som vel er blevet motiveret ud fra Friskolesynspunkter, men hvor det hele har været en fuldkommen Karikatur paa den frie Skoles Idé. Jeg kan i saa Henseende nævne visse Tilskud til Real- og Latinskoler, jeg kan f. Eks. nævne det meget store Tilskud til Latinskoleringen i København, til en Latinskolering, en Trust- dannelse, hvis Opgave det netop er at holde Konkurrenter nede og derved om muligt kvæle et eventuelt pædagogisk Ini- tiativ. Der er vi ude i den fuldkomne Karikatur, og noget saadant har derfor ogsaa vi Socialdemokrater paa de Steder, hvor vi har Indflydelse, modsat os“.

Det ærede Medlem fra Kolding hen- viser altsaa til en Tale, som jeg holdt den 30. Marts i Fjor, og siger, at jeg deri har taget Ordet for Friskolen. Jeg har deri erklæret, at vi Socialdemokrater ikke er Tilhængere af Statsskolemonopol, jeg har udviklet, at vi ønsker det pædagogiske Initiativ bevaret, fremmet og udviklet saa meget som muligt, men jeg har dernæst sagt, at denne Idé mange Steder slog om i sin Karikatur, og jeg har netop henvist til den københavnske Latinskolering, der har til Opgave at holde Konkurrenter nede og kvæle Initiativet, og har sagt, at et Tilskud til den vilde være en fuldstæn- dig Forvrængning og Misforstaaelse af Friskoletanken. Det kunde det ærede Medlem fra Kolding vide, dersom han havde gjort sig den Smule Ulejlighed at læse min Tale, som han vilde henvise til, igennem, men han har altsaa ikke gjort sig den Ulejlighed.

Noget lignende gælder for øvrigt, naar det ærede Medlem fra Kolding længere henne i sin Tale taler om Fagforeningerne og om Arbejdsløshedskasserne. Her er det ærede Medlem blevet meget angstelig for, at det Statstilskud, som Arbejdslø- hedskasserne faar, skal blive brugt af Fag- foreningsmedlemmer til under Arbejdslø- hed at betale Bidrag til deres Fagforening. Den samme Mand, som staar her og er varmt ivrig for et mægtigt Tilskud paa flere Hundrede Tusind Kroner til en pri- vat Skoleforretning, til en Skolering, til en Trustdannelse paa Skoleforretningens Omraade her i København, er angstelig for at give et Statstilskud til arbejdsløse Arbejdere, som de efter hans Mening kunde misbruge til dermed at betale deres Fag-